

Retning; derom er jeg aldeles forvisset. Naar det ærede Medlem talte saa meget om den daarlige Tilstand, hvori Fattigvæsenet i det Hele er, den daarlige Maade, hvorpaa de Fattige blive behandlede, og navnlig ogsaa sigtede til Fattiggaardene, kan jeg naturligvis ikke bedømme, hvorledes Forholdene ere i Thyland, hvor jeg ikke har været. Men naar jeg ser paa, hvorledes Forholdene ere paa Fyen, tør jeg sige, at i det Hele og Store interessere Sogneraadene sig i høi Grad for deres Fattige; og det forekommer mig ogsaa, at man i de senere Aar er gaaet langt fremad ikke alene med Hensyn til, at de behandle deres Fattige godt paa Fattiggaardene, men ogsaa med Hensyn til, at de bevilge ikke ubetydelige Midler af Kommunekassen til den saakaldte frie Fattiges Klasse. Deri ser jeg et Vidnesbyrd om, at de have en virkelig Interesse for og Kjærlighed til de Fattige, og jeg tror derfor, at de ærede Medlemmer have malet altfor meget Sort i Sort. Jeg har ofte set Fattiggaarde paa Fyen, og jeg kan sige, at de ere ikke overfyldte, og at de Fattige der blive behandlede godt og faae god Kost. Der kan naturligvis siges, at de ikke kunne forpleies saa godt paa Fattiggaarden, som naar de leve i et lille Hjem, hvor de kunne faae nogle Penge, men i Almindelighed tror jeg, at gamle og syge Fattige føle sig lykkeligt paa en Fattiggaard, naar den bestyres godt, og i den Henseende kan jeg ikke sige Andet, end at i min Kreds bestyres de i Almindelighed godt, og at der ogsaa er tilstrækkeligt Tilsyn med dem.

Men naar jeg nu har rost disse Fattiggaarde, vil jeg ogsaa udtale en lille Dabel over dem, nemlig at paa saadanne Fattiggaarde sammenblandes gamle, hæderlige Fattige og Børn og de saakaldte uværdige Fattige eller, som jeg hellere vil sige, de, som ere tilbøjelige til Drukkenskab, usædelige Piger og den Slags. Det vilde, tror jeg, være meget hensigtsmæssigt, naar dette kunde forandres, og det er der jo ogsaa taget Sigte paa i det Lovforslag, som det ærede Medlem her har forelagt, saaledes at der i Anstalter, hvor der er gamle Fattige, ikke maa indlægges disse saakaldte uværdige Fattige, og det Samme er naturligvis den ærede Forslagsstiller's Mening, med Hensyn til Børn. Det kan være ret heldigt, at Børn komme ind i samme Anstalter som de gamle hæderlige Fattige. Jeg vil dog advare mod en Ting, som er kommen op i de senere Aar, nemlig de meget store Børnehjem, hvor der samles undertiden et å to Hundrede Børn. Det kan godt være, at Børnene der faae god Kost

og blive holdte til Renlighed osv., men jeg tror ikke, at det i det Hele er heldigt for Børnene, navnlig for de smaa Børn, at være i Anstalter med saa mange Børn; thi hvad Børn trænge til, er Kjærlighed, og den kunne de ikke faae i en Anstalt, hvor der maaste er et Par Hundrede Børn; det er umuligt. Jeg vil kun tillade mig at henkaste denne Bemærkning og udtale det Haab, at man, naar der er Tale om den Slags Anstalter, vil tænke paa ikke at gjøre dem for store. Paa Landet rundt omkring i Svendborg Amt have vi mange Børnehjem med 12—14 Børn. Der er der en Mand og en Kone som Bestyrere, og de kunne holde Tilsyn med Børnene, saa at de der leve som i en Familie. Jeg vil kun gjøre endnu en lille Bemærkning med Hensyn til Afgjørelsen af Tvistigheder. Jeg er maaste noget partisk i Sagen, idet jeg er Amtmand. Efter Lovforslaget skal Afgjørelsen af disse Tvistigheder tages bort fra Amtmændene og lægges hen til Amtsraadene. Jeg vil sige, at det er mig meget kjært at arbejde sammen med Amtsraadsmedlemmerne i den Slags Sager. Jeg har altid fundet, at det er forstandige Mænd, som man meget godt kan komme ud af det med. Men jeg tror rigtignok, at det er upraktisk at indrette det, som det ærede Medlem foreslaar, allerede af den Grund, at Tiden vil trække ud, inden Sagen kan blive afgjort. De Herrer maa erindre, at der kan være 9 eller 11 eller 13 Medlemmer i Amtsraadet — det er jo forskjelligt — og disse Sager ere ofte mere vidtløftige og vanskelige, end den ærede Forslagsstiller tror — han har vistnok ikke nogensinde havt Noget med dem at gjøre; de ere ofte meget vidtløftige og vanskelige at afgjøre. Skulle Sagerne altsaa cirkulere mellem Amtsraadsmedlemmerne, maa hver af disse have nogen Tid til at overveie dem, og han maa studere hele Fattiglovgivningen igjennem. Følgen deraf vil blive, at hele Afgjørelsen vil lide derunder. Jeg tror ogsaa, at man meget godt kan overlade det til Autoriteterne, som ere juridisk uddannede, navnlig hense til, at det er Indenrigsministeren, der i sidste Instans skal afgjøre det, saaledes som det jo ogsaa vil ske, naar det bliver, som den ærede Forslagsstiller har foreslaaet. Jeg tror, at det for mange af Amtsraadsmedlemmerne, hvor høit jeg end sætter dem, vil have nogen Vanskelighed at sætte sig ind i disse, som jeg forstikker Dem, meget ofte vanskelige Sager. Hermed skal jeg slutte, idet jeg paa det Bedste anbefaler, at dette Lovforslag gaar i Udvalg. Jeg haaber at der, om det end ikke i denne Samling kan blive